

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**
Wydział Zarządzania

Karta przedmiotu
Controlling

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów zarządzanie i inżynieria produkcji		Cykl kształcenia (nabór) 2024/25	
Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Zarządzania		Kod przedmiotu 08ZIP-PS.DI2C.0219.24	
Poziom studiów drugiego stopnia (mgr inż.)		Języki wykładowe polski	
Profil studiów Profil praktyczny		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Wymagania wstępne		Podstawowa wiedza z zakresu rachunkowości finansowej. Podstawowe umiejętności z posługiwania się arkuszem kalkulacyjnym.	
Przedmioty wprowadzające		Brak przedmiotów wprowadzających	
Koordinator		Arkadiusz Januszewski	
Okres Semestr 2		Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
		Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			
W1	Zna zadania, metody i narzędzia controllingu operacyjnego stosowane w przedsiębiorstwach produkcyjnych. Zna kategorie kosztów stosowane w controllingu operacyjnym i potrafi odpowiednio klasyfikować wg nich koszty.	ZIP_P2_K_W02	P7S_WG P7S_WK
W2	Zna koncepcję centrów odpowiedzialności, rozumie istotę budżetowania operacyjnego i potrafi interpretować informacje z systemu budżetowania, w tym informacje z rachunku marż pokrycia.	ZIP_P2_K_W02	P7S_WG P7S_WK
Umiejętności:			
U1	Potrafi zastosować narzędzia arkusza kalkulacyjnego do kalkulacji i szacowania kosztów oraz tworzenia i analizy budżetów.	ZIP_P2_K_U01	P7S_UW P7S_UO P7S_UW_inż
U2	Potrafi wykonywać wielowymiarowe analizy kosztów i przychodów	ZIP_P2_K_U01	P7S_UW P7S_UO P7S_UW_inż
Kompetencje społeczne:			
K1	Jest gotów do wykorzystania metod i narzędzi controllingu do rozwiązywania problemów w organizacji.	ZIP_P2_K_K03	P7S_KK P7S_KR

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wykłady: Geneza i pojęcie controllingu. Miejsce controllingu w systemie zarządzania. Zakres zadań controllingu operacyjnego. Metody i narzędzia controllingu operacyjnego. Wielowymiarowe rachunki kosztów w controllingu operacyjnym. Kalkulacje kosztów produktów. Rachunki kosztów postulowanych, w tym rachunek kosztów normatywnych. Pojęcie budżetu i budżetowania. Metody budżetowania. Typy budżetów. Przebieg procesu budżetowania. Budżet operacyjny przedsiębiorstwa produkcyjnego. Budżetowanie elastyczne. Koncepcja centrów odpowiedzialności. Typy, kryteria wyodrębniania i mierniki oceny centrów odpowiedzialności w przedsiębiorstwie produkcyjnym. Mierniki oceny centrów odpowiedzialności. Wielostopniowe rachunki marż pokrycia - różne struktury. Narzędzia informatyczne wspomagające controlling.	Wykład	W1, W2, K1

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	Ćwiczenia: Ćwiczenia są realizowane w laboratorium z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego. Kalkulacje kosztów produktu. Budżety kosztów bezpośrednich w firmie produkcyjnej. Szacowanie kosztów z wykorzystaniem rachunku kosztów zmiennych. Budżet elastyczny w przedsiębiorstwie produkcyjnym i analiza odchyleń. Optymalizacja struktury produkcji z wykorzystaniem narzędzia Solver. Zastosowanie mechanizmu tabel przestawnych do przeprowadzania wielowymiarowych analiz kosztów i przychodów.	Ćwiczenia laboratoryjne	U1, U2

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć		
Wykład	Metody prowadzenia zajęć:	
	Wykład	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Zaliczenie pisemne	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	Ponad 50% z zaliczenia testu z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	
Ćwiczenia laboratoryjne	Metody prowadzenia zajęć:	
	Ćwiczenia laboratoryjne	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Sprawdzian	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	Ponad 50% ze sprawdzianu z rozwiązywania zadań w arkuszu kalkulacyjnym.	

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji	
	Zaliczenie pisemne	Sprawdzian
W1	x	
W2	x	
U1		x
U2		x
K1	x	x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Foremna-Pilarska M., Controlling. Narzędzia i Struktury, 2015, PWE, Warszawa
2. Leszczyński Z, Wnuk-Pel T., 2010, Controlling w praktyce, ODDK
3. Cypryjański, J., Komorowski T.M., Borawska, A. 2015, Excel dla menedżera. Casebook. Wydawnictwa Naukowe PWN. Warszawa.

Literatura uzupełniająca

1. Controlling i rachunkowość zarządcza. Miesięcznik, Wydawca Explanator
2. Drury C. Management and Cost Accounting, Cengage Learning, 2018 (freebook)

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	10
	Ćwiczenia laboratoryjne	20
Praca własna studenta	Konsultacje	3
	Przygotowanie do zajęć	2
	Studiowanie literatury	5
	Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta		50
Liczba punktów ECTS		2

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut